

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fulvii Androtii Societ: Iesv Theologi Opuscula spiritualia

Androzzi, Fulvio

Coloniae, 1611

Alia pro viduis documenta. S. Augustini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48641)

Alia pro viduis documenta. S. Augustini.

Si filijs auctæ sunt, educent eos in timore Dei, & hoc præceptū earum studium sit, neq; tā glorientur se habere filios, quàm quod bonos habeant.

Si decreuerunt persistere in statu viduali, agant Deo optimo gratias, qui talem mentem inspiravit ipsis, nec sibi aliquid tribuant, sed totum diuinæ Maiestati.

Non contemnat viduas, cui non lubet vivere in viduitate: quia dona Dei multiplicata sunt, & variè diuiduntur.

Omne studium quo sibi deuincire solebat maritum, transferat ad placandū sibi Deum, cui quō uolentius placebit, tā o beatior futurus est, sicut è conuerso, quò tenacius adhæret Mundo, eò magis alienat à se Deum. Curet placere Deo per pulchritudinē animæ nempe humilitatem, castitatem, sapientiam & dilectionem.

Succedant delicijs carnalibus delicijs spirituales ut puta, lectio, oratio, pia meditatio, frequentatio bonorum operum

perum, spes vitæ æternæ, eleuatio mentis in Deum, & perpetua pro acceptis beneficijs gratiarum actio, nam tales oportet esse delicias viduæ bonæ & Christianæ.

Studiofiffimè caueat, ne in vicem amoris mariti succedat amor diuitiarū, multæ enim fœminæ, & si viciffent lafcuiam, non tamen superarunt auaritiã, tantò impotentiùs postmodum amantes aurum & argentum, quantò viriliùs antè concupifcentiam membrorum represserant. Intenta fit quoufque fanitas patitur, ieiunijs ac vigilijs.

Deum ex toto corde amet; hac enim ratione sentiet alleuari sarcinam laboris & tribulationis suæ, & non minus dulcem, quàm fit venatoribus, piscatoribus, & Mercatoribus occupatio sua. Si autem hi tantopere gaudent ac gloriantur præda sine lucro suo, quantò iustiùs lætandum est conciliato, & lucrifacto Deo?

Famam bonam vidua conseruare meminerit, non vt ipsa laudetur, sed quo Deus [glorificetur & ædificetur proximus, nec quisquam scandalū reterat: quia extinguere famam propriã, vnde proximus spiritualiter occiditur, crudelitas est.

Quam-

Quamobrem abstinere tenetur non tantum à malo opere, sed & ab omni re, quæ speciem mali præ se fert, ne cui vel conuersatione vel loquela, & similibus occasio præbeat malè suspicandi, detrahendi, aut idem audiendi, cum boni exempli gratia, omnia genera bonorum operum inchoanda sint.

Quod si rebus optimè gestis, cito demeritum suum tamen diffametur, ad patientiã recurrat, addo & ad legitiã quia merces ipsius copiosa erit in celo, ~~si in terra~~ ^{si in terra} impertegsa constituerit. Vidua, quantumcunque nobilis, sana, Diues, & proli sua aucta sit, debet non hominibus reputare se desolatam in præsentis Mundo, & non sectari cõsolationes, nisi in Deo tanquã peregrina super terram, in exilio constituta subiacens metuendis in valle lachrymarum periculis, remota adhuc ab æterna fælicitate, & de eius possessione incerta; quapropter desceant conditionem suam cum Dauide & Apostolo.

Diui-

Diuitiæ si affluant, non apponat cor
suum.

Non gaudeat numero filiorum, nisi
viderit eos proficere in timore Dei, &
modestia Christiana.

Omniùm maximè detestetur avari-
tiam, cum scriptura dicat, nihil esse sce-
lestius avaritia, nihil iniquius, quàm a-
mare pecuniam, quia auarus pro auro
vendit animam suam, & Avaritia, te-
ste Apostolo radix est omnium malo-
rum, vt nihil mirum sit, Christum in
Euangelio difficultatem, quam habe-
bunt avari in ingressu cœli tantopere ex-
aggerasse. Facilius trahitur camelus per
foramen acus, quàm diues in regnum
cœlorum. Ceterùm per diuitias, res om-
nes terrenæ designantur. Hęc viduis se-
ntio perpendenda sunt.

S. Hieronymus, doctus de metria de
nobilissimâ, opulentissimâque si rã
Romanam qualiter se deberet occupa-
te interdum; Vbi expediueris, inquit,
psalmodiã & orationes, non cõsides
otiosa, sed apprehendes lanam & linũ,
nobis, & colliges etiã quod sodales no-
uerint. Tũ ad Texturã suã accommoda-
Texte

Texte telam & retexe si opus sit. Et in
 huiusmodi negotio prolixa dies cuius
 opinio tua decurret; caue interea
 in tergum reijcias curam animę salua-
 bis Te, & attrahes proximas, & eris
 Magistra sanctę conuersationis, lucci-
 facies sodalium animas, multos erro-
 res, qui eo tempore accidere potuissent
 præcauebis. Nam, sicut scriptura loquitur;
 anima otiosa plena est malis deli-
 ctijs. Neque enim persuasum tibi esse
 debet, Deum te dotasse diuitijs, ut otio
 distillas. Sed ut labori insistes, & labora-
 do respicias ad voluntatem eius cui
 nihil grauius euenire potest quam dare
 pauperibus de labore manuum tuarum;
 hi quippe si iudicio ipsius expendantur,
 omnes facultates tuas longè excellent.

Idem S. Hieronymus instruens Læti-
 nobilem Romanam, quomodo Pau-
 lam filiulam suam educare deceat, ita
 loquitur.

Anima, quã oportet esse tabernacu-
 lum viuentis Dei, hoc tantum audire &
 loqui discat, quod pertinet ad timorem
 Dei, non lædantur aures ipsius obscœ-
 nis colloquijs, procul sit à cantilenis
 mundanis, & à cunis affuescat ad psal-
 modiam spiritualem; Remota sit à ser-
 uis lasciuia deditis, & consodales ip-
 sius

lius à familiaritate sæcularium personarum abstineant, ne illi grauissimo damno suo virus instillent, quod ex alijs ipsæ imbibent.

Iungantur ei sodalis eiusdem disciplinae capaces, vt earū virtute ad progressum extimuletur. Quod si in pigritiam abiret, ne responsionibus percellatur, sed excitetur ingenium & natura ipsius, exhortatione mansueta quatenus gaudium concipiat ex beneficijs, & de erratis indoleat. Summo opere verò caueatur nè propositum studiū odio habeat, ideoque probum illi magistrum, virum ætate maturum, & doctrina secundum prospicito. Non discat in iuuenture, quæ iam haud profutura videatur in adulta ætate, difficile siquidem obolere est inueteratas consuetudines præsertim malas. Nutrix eius ne sit superba, ne lasciuia, ne blāda, sed modesta, erga omnes dulcem se præbeat, vt vnusquisque experiatur, ex Matre prodijisse rosā. Doceatur cui Regi mācipata, cui militiæ adscripta sit videlicet Christianæ. Caue auriculas illi perforas, faciem quam Deus sibi consecrauit fucis oblinis, collum monilibus oneres, & caput margaritis, Cristas nè

erigito, quia indicium gerunt flammę
infernalis. His gemmis potius ornata &
locupletata appareat, quibus compa-
rari potest prætiostissima margarita
CHRISTVS IESVS sponsus animę
ipsius.

Prætextatę Matronę Romanę in
mentem veniat, quę, cum à Marito
Hymmetico, auunculo Eustochij vir-
ginis exuere eam consueto habitu in-
beretur Marito obtemperans, in qua-
dam veluti iudas capillũ Eustochij ere-
xit, vt ita propositum virginis & Mariti
desiderium superaret. At eadem nocte
vidit in somnis contrastantem sibi
Angelum domini, voce terribili sic in-
terminantem:

Tu nẽ Prætextata, præceptum mariti
tui præponere mandato CHRISTI?
Tu caput consecratę D B O virginis
facrilegis manibus atrectare? Ex
hoc igitur momento ille exarescent,
& inter cruciamenta consideres im-
piam temeritatem tuam; & paulo
post ad infernum præcipitabere: & nihil
destiteris ab hac nequitia mox filijs &
marito orbabere. Atque hæc omnia ta-
lem exitum sortita sunt & repentina

mors pœnitentiæ ipsius tarditatem ex-
 cepit. Sic inuehitur Christus in profa-
 natos Templi sui. Sæ tuetur gem-
 mas & ornamenta sua quæ dicta cupio
 ad instructionem tuam, vt noris quo
 timore & sollicitudine præstanda sint,
 quæ Deo promissimus. Heli Sacerdos
 offendit Deum, quia peccata filiorū
 suorum non plexit. Vir non potest fie-
 ri Episcopus, si filios habeat malæ sa-
 mæ & vitæ. Pariter scriptum est matrē
 fore saluam per filios dummodo fide-
 lis sit & sese à sanctimonia & hone-
 state non separat. Si obligaris instruere
 filios tuos etiam adultos, quanto ar-
 tius teneris erudire, illos dum pusilli
 sunt, & nesciunt inter Bonum & malū
 distinguere? Si diligentissimè præcaues
 ne filia tua alicunde lædatur, vt quid
 non impedis, nè violetur ab vniuerso
 Mundo, siue diabolo, aut bibat ex au-
 reo poculo Babylonis pleno immun-
 ditia & vanitate? Ne euagetur foras cū
 Dina, vt videat mulieres regionis pere-
 grinæ; aut properet ad tripudia & cho-
 reas, aut in alias id genus miseras
 mundanas ac diabolicas se te indi-
 cat?

Non

Non enim propinantur venena mani-
festa, sed occulta, & immixta delicatissimis
cibis; & vitia non rarò sub specie
virtutis hominem decipiunt.

Cùm deinde adoleuerit, comitetur
te ad Ecclesias prodeuntem, nec alibi
inueniatur, nisi aut in sacris templis,
aut domi suæ, orationi vacans exem-
plo Mariæ, quæ ab Angelo sola in cubi-
li offensa fuit: vnde præsentia ipsius il-
la turbari, quia præter morem ipsi eue-
nit, vt virum cõspiceret. Quærat spon-
sum Dominũ Iesum in cubiculo suo, &
charissimè foras egrediatur, nè satelli-
tes diabolici inuentam violent & vul-
nerent. Modicum vinum propter sto-
machum adhibeat. Aures ocludat so-
nis & strepitui qualicunq; nec seiscite-
tur, quem in finem, aut cuius gratia
fuerint excitat. Quotidie fac rationem
tibi reddat actionum suarum, & talem
te illi præbe, semper vt in te notet
quod imitari delectet. Absit vt malo
exemplo illam seducas. Compendio-
sius eam docebis opere, quàm verbis,
boni mores facillimè dilabuntur.

Ne permiseris, vt pedem domo effe-
rat, nisi se comite, aut versetur cum iu-
uenibus; sed amicitiam colat cum vir-
gini-

ginibus bonam, sanctamque, ita ut illarum exemplo ad orandum & psallendum sponso Creatori suo affuefeat. Horrorem illiingere societatum lasciuarum, sed honestarum, grauium ac deuotarum. Discat exercere lanam & linum, intorquere fila, nere & texere acu pingere, & sarcire. Mollitiem vestimentorum missam faciat, & habitu incedat, utili, non pomposo, concludens prandium cum appetitu, ut idonea sit, cuius anima sublata mensa, oratione & psalmodia, recreetur. Veruntamen discretionem colat, nec eo usque in ieiunijs progrediatur, ut postmodum ad necessarias occupationes inepra, & infirma remaneat. Quod si in villam tibi excurrendum, filiam ne domi solam desere, sic non sciet viuere absque te, & vehementer pauebit, si ubi se solam praeter morem agnouerit. Non sermocinetur cum alijs foeminis praecipue incognitis. Vice Serici, & Vnionum, libros pios circumferat, non tamen superbe vestitos, vel imbutos auro.

A lectione vero scriptorum mendacium, vel fabulorum extreme abstinereat. Iurare vel mentiri nequaquam audeat; & si supra dicta praestiteris, ab-

finis

168 SPECVLVM VIVITAT.
finitis angoribus, & ærumnis liberam
te experies, lucraberis animam filie
tuæ; in duplicem matrem illi futuraes,
& geminam in cælo coronam à Rege
gloriæ reportabis, qui est benedi-
dictus in sæcula.

Amen.

Finis Tertiæ Partis.

INDEX